

P.Anderssonas sceną pažino dar iki

JAUNIMAS Trečios kartos pianistui scenoje baisu, jei nėra publikos

M.K.Čiurlionio menų mokyklos auklėtinis Paulius Anderssonas – trečios kartos pianistas, kuriam pagyrų negaili nei profesionalai, nei publika. Groti pradėjęs vos penkerių, būdamas vienuolikos jis jau pasirodė scenoje su Šv. Kristoforo orkestru.

Gabija Sabaliauskaitė

Nepaisant įgimtų muzikinių gabumų, pats Paulius žodžio „talentas“ beveik neverta – laikosi nuomonės, kad apie jo gabumus turėtų spręsti kiti. Juk dar Oscaras Wilde'as sakė, kad atskleisti meną, o menininką – paslėpti esąs meno tikslas.

Jaunojo talento kelias į pasaulinę sceną, atrodytų, nulemtas dinastijos: juk Pauliaus mama Aleksandra Žvirblytė ir močiutė Veronika Vitaitė – pianistės, abi dėsto Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (mama – docentė, močiutė – profesorė).

Vis dėlto išlaisvinti paveldėtus muzikinius gebėjimus Pauliui padėjo artimųjų pagalba ir užsispyrimas. „Būdamas mažas per vieną dieną išmokau Pirmąją Beethoveno sonatą, ir ta proga mama mane nusivedė į „McDonald's“, – vaikiškus žingsnius muzikoje prisimena P.Anderssonas.

Muzikuoti Paulius pradėjo nuo mušamųjų, improvizuoti iš klausos mokėsi džiazo muzikanto Olego Molokojedovo klasėje.

Pauliaus mama prisimena nuo mažų dienų stebėjusi sūnaus reakciją į muziką. Kad jis turi tinkamą duomenų groti, paaiškėjo labai anksti, o mokytis trukdė tik karštas temperamentas ir energijos užtaisas, nesveikimas Pauliui ir šią dieną. „Prisipažinsiu, pagal standartinę metodiką pradžia prilygo fiasko. Jis negalėdavo

nusėdėti kelių minučių, o mūsų mokslai stengiantis pažinti klavišus labiau priminė slėpynes“, – juokiasi pianistė A.Žvirblytė.

Nepaisant skatinimo pramogomis ir žaistais, būdamas vienuolikos metų pianistas jau kilo į tarptautinę sceną, o prašomas prisiminti, kaip jautėsi, kai būdamas vaikas koncertavo su Šv. Kristoforo orkestru, tvirtino nežinantis, ką reiškia scenos baimė. Pasak Pauliaus, jam baisu tik tada, kai nėra publikos.

„Po Pauliaus, kai jam buvo devyneri, pasirodymo koncerte man pasakojo: „Tavo vaikas Mocarto sonatą pagrojo žiūrėdamas į salę.“ Aš ir klausiu jo – kodėl? O Paulius į tai atsako: „Žiūrėjau, ar visi mano draugai susirinko“, – pasakoja vaikino mama ir juokiasi prisiminusi, kaip dvi minutes pagrojęs sūnus dar keturias lankstydavosi publikai.

Talentų motyvacija subręsta

Pirmieji pianisto žingsniai užtruko: Paulių bent iki trylikos metų skambinti pianinu reikėdavo jei ne varu varyti, tai bent paskatinti. Bet užteko kelerių metų, kad Paulius subręst-

tų muzikai.

Paklaustas, kokią dalį sėkmės formulėje užima talentas ir darbas, jis gūžčioja pečiais ir sako apskaičiuoti negalintis: prieš koncertus groja po penkias valandas, o jei tik galėtų, skambintų visas septynias.

Pauliaus mama ir mokytoja A.Žvirblytė sako, kad toks virsmas natūralus, motyvacija atsiranda vėliau, tačiau jei gebėjimai neatsiskleidžia sulaukus 15–16 metų, ko gero, pastangos prakalbinti gabumus bus bevertės.

Šiandien Pauliaus klausyti, ar pagaliau pamėgo muziką, nebereikia. Apie fortepijono genijus, scenos grandus ir kompozitorius jis kalba kaip apie senus pažįstamus, įvertindamas kiekvieną jų savybę ir pabrėždamas išskirtinumą.

Ar žavintis scenos maištautojais nevaržo klasikinės muzikos repertuaras? Ne, Paulius savo malonumui klasiką papildė džiazo ritmais, grodamas su dviem saksofonininkais arba su dinastija ir O.Molokojedovu projekte „Muzikinės instaliacijos“.

Dabar Paulius džiaugiasi kiekvienu kvietimu koncertuoti, išmintingai lygina Rytų ir Vakarų mokyklų atstovų stilių ir įvertina Lietuvos pedagogų profesionalumą. Laikai, kai A.Žvirblytei tekdavo raudonuoti per profesorių meistriško pamokas dėl sūnaus, nes šis pamindavo autoritetus arba per koncertą skambindavo, kaip jam atrodė geriau, jau praėjo.

„Anksčiau rasdavau argumentų prieštarauti, klausydavai tokių išsišokėlių, kaip Ivo Pogoreličius, ir stengiausi juos mėgdžioti, o kopijavimas muzikoje smerkiamas, be to, nevykusi kopija tampa parodija. Vėliau supratau, kad yra tam tikras amžius, patirtis ir esminės taisyklės, kurias išmanydamas gali leisti sau 20 minučių trukmės kūrinių atlikti

ASMENINIO ARCHIVO NUOTĖ.

Svarbiausi Pauliaus Anderssono laimėjimai scenoje

- 2012 m. Solinis rečitalis Vašingtone, JAV.
- 2011 m. Tarptautinio pianistų forumo „Beszczady bez granic“ „Auksinio Parnaso“ laureatas.
- 2008 m. Lenkų muzikos konkursas, skirtas F.Chopinui, I premija; nuo 2008 m. Kauko Sorjoseno fondo kvietimu vasaromis koncertuoja Suomijoje.
- 2007 m. Konkursas „XXI Century Art“ Ukrainoje, I premija.
- 2006 m. Festivalis „Konzerteum“ Atėnuose, II premija.
- 2006 m. N.Rubinšteino konkursas Paryžiuje, I premija.
- 2006 m. Debiutas su Šv. Kristoforo kameriniu orkestru, diriguojamu D.Katkaus.
- Devynių tarptautinių konkursų laureatas: septyniuose jų pelnė aukščiausius apdovanojimus.

ASMENINIO ARCHYVO NUOŪTR.

mokyklos, o dabar koncertų salėse visame pasaulyje jis pasirodo apie trisdešimt kartų per metus!

beveik valandą ar koncerte avėti šlepetes“, – svarsto jis.

Ne tokiu ekscentriškumu, apie kokį pasakoja, bet jaunyste ir gabumais Paulius išsiskiria pasaulio scenose. Muzikos bendruomenė, pasak Pauliaus mamos, patinka stebėti būtent jauno muzikanto karjeros pradžia ir sekti jo istoriją. Tačiau kiekviena pelnyta premija dar nėra titulas: kaip tikina muzikų šeima, toks įvertinimas tik atveria vartus pakliūti į koncertinę estradą. Žinoma, kad žiuri narys pastebėtų ir pakviestų į festivalį, nuolat reikia būti kuo geriausiai pasirengusiam, bet tie, kurie svajoja apie didžiąją sceną, lengvesnio kelio neras.

Muzikai vardija, kad taip ir vyko dauguma Pauliaus pasirodymų. Pavyzdžiui, dalyvaudamas palyginti nedideliame konkurse Lietuvoje, sulaukė kvietimo į tarptautinį pianistų forumą „Bieszczady bez granic“ Lenkijoje. Ten nuvykęs prieš dvejus metus šešiolikmetis iškart pelnė pagrindinį apdovanojimą – „Auksinį Parnasą“ ir kvietimą atvykti kitamet. Negana to, tąkart dirigentas J.Bervetsky pabrėžė, kad Paulius jau turi viską, ko reikia koncertuojančiam atlikėjui.

Žinoma, malonu būti įvertintam, kai nuvyksti skambinti į Gruziją, o ten dirigentas pasižada koncertuoti drauge, kai tik Paulius panorės. Vis dėlto tobulumui ribų nėra, o užmigtį ant laurų Pauliui, regis, negresia. Juo labiau kad ir jo mama, nepaisydama savo patirties scenoje, vis dar dairosi, ko nauja išmokti.

„Būna keista, kai mane sveikina ir giria, o aš galvoju: visa laimė, kad negirdėjo koks kritikas“, – savikritikos nestokoja Paulius.

„Jei manai, kad viską jau pasiekei, pradedi degraduoti. Jei neisi pirmyn, eisi atgal“, – net neabejoja A.Žvirblytė.

Kaip tikram užsispyrėliui, Pauliui mokytis padeda ir svetimas pavydas. Kaltinimų, esą visų apdovanojimai – tai mamos ir močiutės nuopelnas, ir pareiškimų, kad jokio talento jis neturi, abiturientas girdėjo ne tik iš bendraamžių, bet ir iš mokytojų. „Visada atsiras tokių, kuriems nepatiksiu. Tačiau groju vienas, tuose konkursuose įtakos neturėjo nei mama, nei močiutė, jos mane lydėjo kaip pedagogės, juk buvau nepilnametis“, – skeptikams aiškina jaunuolis.

A.Žvirblytė papildoma, kad muzikų šeimose

mokymo procesą sudaro natūralus bendravimas ir aplinka, kurie formuoja perduodamus dalykus, todėl ir muzika tampa natūraliu reiškiniumi. Ji pati sako karjerą pradėjusi nuo žaidimų po fortepijonu.

Abu muzikai pritaria, kad tėvai turi padėti puoselėti talentą. Tiesa, muzika tampa verslu, kurį domina jaunos asmenybės, todėl atsirado vunderkindų tendencija, kai gabumų puoselėjimas nuo mažumės iškreipiamas. A.Žvirblytė pasakoja, kad Maskvoje yra fenomenaliai grojančių devynmečių, kurie pasiekia kraštutinumą – nebelanko mokyklos ir mato tik instrumentą. „Taip tampama vunderkindu arba nerviniu ligoniu, bet žmogus turi vystytis organiškai“, – apibendrina Pauliaus mama.

Pakeliui į Maskvą ir Niujorką – LMTA

„Paulių pakvietė kitamet groti rečitalio, kviečia ir į Gruziją – su orkestru pasirodyti Voroneže, į Brestą – skambinti ir solo, ir su orkestru, – scenas, kurios laukia Pauliaus, vardija A.Žvirblytė. – Gerai, kad atsiranda vis naujų pasiūlymų, bet reikia stabtelėti, juk laukia abitūra.“

Taisyklė, kad mokytis reikia ne tik naktį prieš egzaminus, galioja ir tokiems talentams, kaip Paulius. Jis puikiai prisiima visus išpareigojimus ir planuoja laiką, žinoma, kartais ir mokslų sąskaita: kad spėtųm į trisdešimt koncertų per metus, turi praleisti bene pusę pamokų ir nusiteikti dirbti savarankiškai.

„Mokykla suteikia puikią laisvo pamokų lankymo (žinoma, tėvų prašymu) galimybę, kai reikia ruoštis atsakingiems renginiams“, – paaiškina A.Žvirblytė.

Paulius prisipažįsta, kad būna sunku, tačiau yra pasiryžęs pakentėti: juk negali vien groti, bet būti bukas. „Jei būsi bukas, gerai niekada negrosi“, – nukerta mama.

Todėl Paulius tobulės kaip visapusiška asmenybė. Po abitūros egzaminų jis ketina studijuoti LMTA, dalyvauti tarptautiniame M.K.Čiurlionio konkurse. Vėliau, sako, gal patrauks į Paryžių, kur mokytųsi pas meistrą iš Sankt Peterburgo Igorį Lasko. O tada galbūt ateis prestižinių menininkų kalvių – Julliardo mokyklos ir Maskvos konservatorijos eilė. Taigi atrodo, kad Pauliui scenos uždanga dar tik atsiveria. ■

KGB Ar turi A.Pocus ir A.Vainis atstataidinti: 14 p. GARBĖ 2004 metų aktingiausias: 32-51 p.

veidas

2004 sausis 13 Nr.2

BUSIMASIS SAVYTO Paulius Paulius, VILNIUS	BUSIMASIS LAUKIŠIUS Rimantas ČEKAS, VILNIUS	BUSIMASIS BALČIKONČIKOVAI Margarita Mikulajeva, KAZANIS	BUSIMASIS MARIKOVICAI Cecily Ivanovna, MOSCVA
BUSIMASIS POSTUPKOVAS Mindaugas Mikulajeva, VILNIUS	BUSIMASIS KAPICA Ola Karamanaki, LITVA	BUSIMASIS ANKSTROMAS Valdas Gerasis, VILNIUS	BUSIMASIS RIVKINA Marta Danilovna, LITVA
BUSIMASIS KVALIČAS Mindaugas Mikulajeva, VILNIUS	BUSIMASIS COMBARD Julia Koval, KAZANIS	BUSIMASIS DUMBA Mindaugas Mikulajeva, VILNIUS	BUSIMASIS HOBELIS Mindaugas Mikulajeva, VILNIUS

LIETUVOS ATEITIS
Mokymasis puoselėti jaunuosius šalies talentus 52-55 p.

“Veidas“, prisidėdamas prie Mstislavo Rostropovičiaus labdaros ir paramos fondo “Pagalba Lietuvos vaikams“ idėjos rasti ir remti talentingiausias šalis vaikus, tęsia rašinių ciklą

**Elitas,
kuriuo
galime
didžiuotis**

MR f Mstislavo Rostropovičiaus labdaros ir paramos fondas **Pagalba Lietuvos vaikams**

Projekto partneris

EUROCHEM

LIFOSA

linas agro